

TØNNEVIK AS
Nesvegen 184
4139 FISTER

Kontakt saksbehandlar
Birgit Sundbø Hagalid, 51568891

Løyve til å plante utanlandsk treslag til juletreproduksjon, gnr/bnr 86/2, Hjelmeland

Tønnevik AS får løyve til utsetting av fjelledelgran til juletreproduksjon på gnr/bnr 86/2 i Hjelmeland kommune. Løyvet gjeld i 10 år og det er sett vilkår til løyvet.

Løyvet er gitt med heimel i forskrift om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål. Anna lovverk, så som skogbrukslova, forskrift om berekraftig skogbruk, vatnressurslova og kulturminneloven, er fortsett gjeldande.

Dette inneberer å følgje retningslinene i Norsk PEFC Skogstandard og ta omsyn til blant anna miljøverdiar, kantsonar, vassdrag, myr og kulturminne.

Me viser til søknad om løyve til planting av utanlandsk treslag til juletreproduksjon på Fister i Hjelmeland kommune, mottatt 10. mars 2020.

Heimel

Utsetting av utanlandske treslag krev godkjenning frå Fylkesmannen i samsvar med *forskrift om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål (25.05.2012 nr 460)*, jf. naturmangfaldlova kap IV.

Søknaden

Du søker om utplanting av inntil 6000 av fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) på eit område på inntil 10 daa teikna inn på kart vedlagt søknaden. Du opplyser om at det omsøkte feltet tidlegare har vore beita av sauer.

Fylkesmannen si vurdering

Føremålet med forskrifta er å hindre at planting av utanlandske treslag gjev uheldige konsekvensar for naturmangfaldet. Det er sentralt å sikre at forvaltingsmåla for naturtypar og artar ikkje blir truga av dei framande artane, direkte eller indirekte, jf. naturmangfaldlova §§4 og 5. Alle offentlege vedtak som kan ha verknader for naturmangfaldet skal vurderast etter naturmangfaldlova §§ 8 – 12.

Kunnskapsgrunnlag og føre-var-prinsippet

§ 8 sett krav om at vedtak bygger på kjend kunnskap. Vidare legg me fram kunnskap me har innhenta om det omsøkte arealet og treslaget, og eventuelle naturverdiar i og utanfor arealet.

Det omsøkte arealet ligg ovanfor eit bustadfelt. Arealet er samansett av ulike arealtypar etter klassifikasjonssystemet AR5 (Kilden 2020). Omkring 40 % av arealet er klassifisert som arealtype «overflatedyrka jord», 50 % arealtype «innmarksbeite» og 10 % arealtype «skog».

Arten fjelledelgran er vurdert til låg risiko for spreiring (LO) i Fremmedartslista til Artsdatabanken (2018). Fjelledelgran har ein juvenilperiode på om lag 20 år¹. Ved juletreproduksjon der tre felles før frøsetting vil ikkje spreiring vere relevant. I det omsøkte området er det ikkje registrert artar av særleg stor nasjonal forvaltningsinteresse, naturtypar eller verneområde (Naturbase 2020, Artskart 2020).

I nærliggande område er det registrert ein utvalt naturtype - hole eiker (Naturbase 2020). I samband med naturtypen er det registrert ein art av særleg stor nasjonal forvaltningsinteresse - kjøttkraterlav (*Gyalecta carneola*). Arten er kategorisert som sårbar (VU) i Artsdatabankens raudliste (Artskart 2020, Artsdatabanken 2020). Det er ikkje registrert verneområde i nærliggande område (Naturbase 2020).

Me anser at me har tilstrekkeleg kunnskap om utsettingsområdet, arten fjelledelgran, og naturverdiane i og utanfor utsettingsområdet til å ta ei avgjerd i saka slik at føre-var-prinsippet (§ 9) ikkje kjem til nytte. Det er likevel viktig å sikre seg mot at plantefelta kjem ut av kontroll, til dømes ved at trea ikkje når alder for frøspreiring. Risiko for spreiring blir handtert gjennom vilkåra til løyvet.

Samla belastning, ansvar og driftsmetodar

Påverking av økosystemet skal vurderast ut frå samla belastning som økosystemet er eller blir utsett for (§ 10). I dette høvet kan me ikkje sjå at tiltaket legg beslag på eller utgjør vesentleg trugsmål mot stadeigne naturkvalitetar, gitt at vilkåra blir følgt.

§ 11 adresserar ansvaret for eventuelle skader på naturmiljøet til tiltakshavaren. Kostnader ved å bøta på eventuelle skader eller førebygge skadar skal dekkast av tiltakshavar, så langt dei er innanfor rimelege grenser. Dette kan innebære fjerning av eventuell naturleg spreiring av treslag planta for juletreproduksjon.

Driftsmetodar og teknikkar skal i utgangspunktet ta best mogleg omsyn til naturmiljøet, slik at resultatet gjev dei beste samfunnsmessige resultatata (§ 12). Me har ikkje spesielle merknadar til dette i denne saka.

¹ Sandvik mfl. 2012 *Kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede bartrær på biologisk mangfold* DN-Utredning 8

Samla vurdering

Me kan ikkje sjå at planting av fjelledelgran til juletreproduksjon vil vere til vesentleg skade for naturmangfaldet. Det aktuelle treslaget er ikkje knytt til stor risiko jamfør Fremmedartslista (2018), og det er ikkje registrert spesielle naturverdiar som kan bli truga av tiltaket i det omsøkte arealet. Me kan heller ikkje sjå at plantinga vil ha uheldige konsekvensar for naturtypen og arten registrert i nærleiken av det omsøkte arealet.

Produksjonsmetoden avgrensar risikoen for spreiding i seg sjølv, men det er likevel viktig å sikre seg mot eventuell frøsetting. Vilkåra adresserer difor dette direkte. Det er naudsynt å dokumentere kva tid og kvar plantinga finn stad, å ha rutinar for å hindre spreiding, og avklare kven som har ansvar for å sikre hogst før frøsetting innan løyvd tidsramme. Eit løyve gjeld over fleire år og dette dokumentet må bli gjort kjend og overført til ny eigar samtidig som eit eventuelt eigarskifte skjer.

Ein del av det omsøkte arealet er i dag registrert som overflatedyrka jord og innmarksbeite i arealressurskartet (AR5). Den delen av arealet reknast då som eit jordbruksareal. Jordlova seier at jordbruksareal må omdisponerast til skogbruksføremål før ein kan plante til med tre. Dette vil gjelde sjølv om ein har løyve til å plante ut framande treslag. Det er difor sett vilkår om omdisponering, og løyvet er fyrst gjeldande for denne delen av arealet når omdisponeringa etter jordlova er godkjent. Ein søknad om omdisponering skal rettast til kommunen.

Vedtak og vilkår

Fylkesmannen gjev med dette løyve til utsetting av fjelledelgran på området avmerka i kartet vedlagt søknaden. Området er på Fister i Hjelmeland kommune. Løyvet gjeld i 10 år fram til og med år 2030.

Det er sett følgande vilkår til løyvet:

- Areal klassifisert som overflatedyrka jord eller innmarksbeite må omdisponerast frå jordbruk- til skogbruksføremål før planting finn stad på arealet. Løyvet for dette delarealet trer fyrst i kraft når omdisponeringa er gjennomført.
- Alle tre som er omfatta av vedtaket skal fellast før dei startar frøproduksjon og seinast 15 år etter planting. Eigaren av arealet er ansvarleg for felling.
- Eigaren av arealet skal ved synfaring kunne vise fram dokumentasjon på kva område og kva tid planting av fjelledelgran fann stad.

Vilkåra for dette løyvet skal gjerast kjend for ny eigar ved eventuelt eigarskifte.

Anna lovverk

Me vil minna om at dette løyvet er gitt med heimel i forskrift om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål og at vedtaket ikkje sett til side anna lov og forskrift.

Juletre- og pyntegrøntproduksjon er å rekne som skogproduksjon. Skogbruksloven og forskrift om berekraftig skogbruk er dermed gjeldande. **Dette inneberer å følgje Norsk PEFC Skogstandard og ta omsyn til blant anna miljøverdiar, kantsoner, vassdrag, myr og kulturminne.**

Anna viktig lovverk er kulturminnelova og vassressurslova, **då spesielt § 11 som omtalar kantvegetasjon.**

Klage

De kan klaga på vedtaket innan 3 veker etter de har mottatt dette brevet, jf. forvaltningslova sine reglar. Ein eventuell klage skal sendast til Fylkesmannen i Rogaland. Dersom Fylkesmannen ikkje gjer om eige vedtak, skal klagen handsamast av Miljødirektoratet.

Med helsing

Anfinn Rosnes
ass landbruksdirektør

Birgit Sundbø Hagalid
rådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Vedlegg 1 Søknad med kart over omsøkt areal
- 2 Vedlegg 2 PEFC N 02 - Norsk PEFC
Skogstandard 2016